

©М. Д. Процайло

ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського"

СІМЕЙНИЙ ВИПАДОК СТЕНОЗУЮЧОГО ЛІГАМЕНТИТУ

Резюме. Описано двобічний випадок стенозуючого лігаментиту в хлопчика віком 3 роки. На правій руці третя стадія захворювання, на лівій – перша. Спадковість обтяжена, у батька був стенозуючий лігаментит на обох руках, з приводу чого його оперовано в дитинстві. Рухи пальцями в повному обсязі. Дитині було здійснено операцію на правій руці. Рухи пальчиком відновилися повністю. Ліва рука отримує консервативне лікування. Наше клінічне спостереження цікаве тому, що має місце сімейний випадок захворювання на обох руках у батька та сина. Тільки оперативне лікування дало бажаний ефект.

Ключові слова: стенозуючий лігаментит; палець; спадковість.

Стенозуючий лігаментит (СЛ) – захворювання сухожильно-зв'язкового апарату пальців, що описано в медичній літературі під різними назвами – хвороба Нотта, пружний, клацаючий палець [1, 2]. Причину виникнення цього захворювання до кінця не вивчено. Найчастіше хворіють діти у віці від одного року. Одні автори вважають, що в цей період розвиток сухожилка-згинача пальця випереджує розвиток зв'язок, унаслідок чого виникає своєрідна перетяжка на сухожилку [3]. Інші автори вважають, що потовщується і сам сухожилок [2]. Характерною клінічною ознакою СЛ є болюче блокування одного або декількох сухожилків пальців у зігнутому положенні. На початкових стадіях є характерне клацання при розгинанні пальця. Біля основи хворого пальця часто пальпуються еластичне ущільнення різної величини (вузлик Нотта). Розрізняють такі стадії хвороби:

- 1 ст. – характеризується обмеженням рухів;
- 2 ст. – вивести пальчик можна з певними зусиллями;
- 3 ст. – фіксоване згинальне положення, яке усунути не можна;
- 4 ст. – стабільне фіксоване положення внаслідок вторинних змін суглобів, зміни незворотні. Консервативне лікування малоефективне і здійснюється тільки на початкових стадіях захворювання. Основний метод лікування оперативний – розтин звуженої частини кільцеподібної зв'язки [1–4].

Під нашим спостереженням знаходився хлопчик віком 3 роки. Спадковість обтяжена. У рідного батька був двобічний СЛ перших пальців рук, якого прооперували в дитячому віці.

Декілька місяці тому в дитини мати помітила обмеження рухів нігтьової фаланги великого пальчика правої руки. Оскільки рухи були обмежені незначно, лікування не проводили. В останній час фаланга пальчика фіксувалася у зігнутому положенні. Спроби активно та пасивно розігнути її супроводжувалися болем та характерним клацанням.

При огляді дитини побачили вимушене положення нігтьової фаланги великого пальчика правої руки, що була зігнута під кутом 80°, біля основи пальчика розташований вузлик Нотта круглої форми 0,5x0,5 см. Насильно розігнути фалангу неможливо, діагностовано СЛ. Операція – розтин звуженої частини кільцеподібної зв'язки. Рухи пальчиком відновилися повністю.

Через 2 місяці після операції настало незначне обмеження рухів фаланги першого пальчика на протилежній руці. Розпочато консервативне лікування. Якщо воно буде неефективним, буде здійснено аналогічну операцію.

Наше клінічне спостереження цікаве тому, що має місце сімейний випадок СЛ на обох руках. Тільки оперативне лікування дало бажаний ефект.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Хирургия кисти. – пер. с англ. / Дэвид Уорик и др. ; под ред. Л. А. Родомановой. – М. : Издательство Панфилова : БИНОМ; Лаборатория знаний. – 2003. – 704 с.
2. Стенозирующий лигаментит (болезнь Нотта). www.medkvadrat.ru.

3. Хвороба Нотта: чому клацають пальці? diagnoz.net.ua > [xvorobu > 681- hvoroba](http://xvorobu>681-hvoroba).

4. Hefti F. Pediatric orthopedics in practice / F. Hefti. – Springer – Verlag, Berlin, Heidelberg. 2007. Translated into English from the German by Robert Hinchliffe, Lorrach. 781.

Отримано 11.09.17

©М. Д. Protsailo

I. Horbachevsky Ternopil State Medical University

FAMILY CONSTRICTIVE LIGAMENTITIS: CASE REPORT

Summary. The article describes the bilateral case of constrictive ligamentitis in 3 year-old boy. On the right hand third stage of the disease was established, and on the left – the first stage. Hereditary history was burdened. Father had constrictive ligamentitis of both hands, operated in childhood. Finger movements are fully restored. Surgery was performed on the child's right hand. Movements of fingers fully recovered. The left hand underwent conservative therapy. Our clinical report is interesting, because of family disease incidence of both hands in father and son. Only operative treatment showed sufficient effect.

Key words : constrictive ligamentitis; finger; hereditary.

©М. Д. Процайло

ГВУЗ "Тернопольский государственный медицинский университет имени И. Я. Горбачевского"

СЕМЕЙНЫЙ СЛУЧАЙ СТЕНОЗИРУЮЩЕГО ЛИГАМЕНТИТА

Резюме. Описан двухсторонний случай стенозирующего лигаментита в трехлетнего мальчика. На правой руке третья стадия заболевания, на левой – первая. Наследственность отягощена, в отца ребенка был стенозирующий лигаментит на обеих руках, по поводу чего его оперировали в детстве. Движения пальцами не ограничены. Ребенку была сделана операция на правой руке. Движения пальцем возобновились полностью. Левая рука получает консервативное лечение. Наше клиническое наблюдение интересное в том плане, что имеет место семейный случай заболевания на обеих руках у отца и сына. Только оперативное лечение дало положительный результат.

Ключевые слова: стенозирующий лигаментит; палец; наследственность.